

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Чъэпыогъум и 29-р — инсультым пэуцужыгъэним и Дунэе маф.

«Къэуцу, инсультыр!»

Цыфыбэхэм яшылэ-
ныгъэ зыхырэ уз-
хэм ащыщэу къэра-
лыгъохэр непэ зы-
гъэгумэкъыхэрэм
ащыщ инсультыр.

Ар къызэузыхэрэм япчагъэ зэрэдунаеу щыхэхъо ыкчи ныб-
жыкылехэм нахь къяутекъеу ыублагъ. Тыдрэ хэгъэгүи аш зээрэфэлэкъеу щыпэуцужых. Хабаз зэрхъугъэу, чъэпьюгъу мээз псаум Адыгэ Республикаем къэбарлыгъээс ыкчи цыфхэр къызыхагъэлажъехэрэ лофтхабзэхэр щызэхашх. Ахэм якъещаклор медицинэ профилактикомкэ Адыгэ республикэ гупчэр ары. Мыш къыхагъэла-
жъэх неврологхэр, кардиологхэр, медицинэ академием исту-
дентхэр.

Гупчэм иврач шъхьаалеу Мэт Заремэ къызэриуагъэмкэ, чъэпьюгъу мазэм лофтхабзэу ти-
шъольыр Ѣыклохэрэр зыфэоп-
рышшэхэрэр псаунигъэм зэрар
езыхырэ шыкылехэр щыгъэ-
зыгъенхэм фытегъэпсихъэгъэ
къэбарыр цыфхэм алтыгъээ-
сыгъенир, ялъыдэклуае ыкчи
льым хэль холестерииним игъом
льымпъянхэр, инсультым хэ-
шикыл фыряэнир.

— Коронавирусым зызэ-
риушъомбгъурэм къыхэхъыкэ
цыфхэ зыхэлэжъэрэ лоф-
тхабзэу зээтшагъэхэм гъунап-
къэу къагъэуцугъэхэр къащы-
дыхэтпъятахъэх, — къыуаагь
врач шъхьаам. — Амал зэ-
рилекъэ жыы къабзэм хэтхэу
лоф адэтшагъ, азыфагу иль
зэпчэйжагъэм тылъыпльагь,
санитарнэ шапхъэхэр ядъэгъэ-
цэклагъэх.

Инсультым епхыгъэ къэбар-
хэр нахь куоу цыфхэм алты-
гъээснхэм фэши тхыгъэ зэфэ-
шъхъафхэр гъэзетхэм, социаль-
нэ нэклубгъохэм гупчэм къа-
ригъэхъагъэх.

Мы мафэхэм гъэсэнгъэм
иучреждениехэм ащеджэхэ-
рэм апае псаунигъэм исыхъат-
хэр афызэхашагъэх. Пстэумкы
еджэлэ 20 къызэлтырагъэубы-
тынэу агъэнэфагь. Поселкэу
Подгорнэм, станицэу Кужор-
скэм адэт еджаплехэм альылэ-

сыгъэх. лофтхабзэхэр «Дети на
защитите взрослых!», «Сердце
для жизни», «Къэуцу, инсультыр!»
зыфилогъэрэр чыпилэ зэ-
фэшъхъафхэм ашырагъэлж-
кыгъэх. Мы уахтэм ехъулэу
къэлээдэжкло 500 лофтхабзэ-
хэм къахагъэлажъагь.

Зипсаунигъэ изытет языгъэу-
пльэктунэу игъо имыфагъэхэр
псаунигъэм и Гупчэм мы мазэр
екылэ клонхэу джыри амал ял.

Инсультым епхыгъэ къэбар-
хэр нахь куоу цыфхэм алты-
гъээснхэм фэши тхыгъэ зэфэ-
шъхъафхэр гъэзетхэм, социаль-
нэ нэклубгъохэм гупчэм къа-
ригъэхъагъэх.

Къэбарыр къэлэу...

Псаунигъэр къэухъумэгъэ-
нимкэ Дунэе организацием

(ВОЗ) игукъэхъыкэ мы мафэр
ильяс къэс къэралыгъуабэмэ
ащыхагъэунэфыкы. Цыфхэм
ялэнгыгъ ыкчи ясэкъатныгъэ
къызыхэхъыхэрэм яушхъагу
шъхьаэхэм, социаль-эконо-
микэ члэнагъэ къэралыгъуабэмэ
языгъэшыхэрэм инсультыр
ащыщ. Ильэсым къыклоц зэрэ-
дунаеу пштэмэ, нэбгырэ миллионы
6 фэдэизмэ ар къяутэхы, я 4-рэ
нэбгырэ пэпчь елыхы.

ВОЗ-м пэшорыгъэшшэу къы-
зэрэгъенафэрэмкэ, мы пчья-
гъэхэм нахь ахахъозэ лыкло-
тэцт. Специалистхэм къызэрэ-
хагъэшширэмкэ, 2021-рэ ильэ-
сым ехъулэу инсультыр къыза-
охэрэм япчагъэ миллионы
8-м нэсийт. Гухэхыр зыныбжъ-
хэм, ильяс 25 — 30 зыныбжъхэмии
нахьыбэу къызэ-

рюятэхъырэм имызакъоу, джы
къэлэцыкъуухэм къахагъэшы
хууѓэ.

Шъольыр проектэу «Гу-лъынт-
фэ узхэм апэуцужыгъэнир»
зыфилуу лъэлкъ проектэу «Псау-
нигъэм» къыдыхэлъытагъэр
Адыгэим Ѣыпхыращи. Лъы
къеклоц системэм иузхэм апкъ
къикъыкэ зидунай зыхъожы-
хэрэм япчагъэ нахь маклэ

шыгъэним, гу-лъынтфэ уз зи-
лэхэм игъом хэушхъафыкы-
гъэ медицинэ 1эпилэгъу ягъэ-
тотыгъэним ар фэлорышэ.

Мы проектым зэрэшгү-
гыхэрэр 2024-рэ ильэсым
ехъулэу нэбгырэ мини 100-м
тэлтэгтагъэу лъы къеклоц си-
стемэм епхыгъэ узхэм арлы-
лыхъэхэрэм япчагъэ 484,4-м
нагъэсийнр, гуузым ылкъ къи-

къэу сымэджэшым зидунай
щыхъожыхэрэр проценти
6,9-м ыкчи шъхьэкуц лыкъе-
клоц зэшшыкъуагъэр процент
14-м анэсэу нахь маклэ ашын-
хэр ары.

Медицинэ профилактикомкэ
Адыгэ республикэ гупчэм
къызэритыгъэмкэ, 2020-рэ
ильэсым имэзи 9 пштэмэ,
шъхьэкуц лыкъе-клоц зэшшы-
къуагъэр нэбгырэ 1058-м къа-
хагъэшыгъ, аш щыщэу нэбгы-
рэ 218-м аныбжыкылэ лоф
ашэнэу атефэ. Нэбгырэ 1031-
мэ 1эпилэгъу псынкээр арагъэ-
тотыгъ, зэклэри сымэджэш-
хэм ачлагъэлхъагъэх. Сымад-
жэу хъужыхи къычлатахыкы-
жыгъэхэр — нэбгырэ 825-рэ,

(Икъеху я 2-рэ нэклуб. ит).

«Къэуцу, инсультыр!»

(Икъеух).

230-мэ ядунаи ахъожыгъ. Ишемический инсульт илээр сымдэжэштүүм къащагъэхэр нэбгыре 860-рэ.

Инсультын пэуцужыгъэйнэм и Дунэе мафэ къыдыхэлтийтэгъэ юфтхъабзэхэр Адыгейим щызэхэцгъэнхэм мэхъанэшхо зэрийэр мы пчагъэхэм нафе

къытфашы. Мы пчагъэхэм цыфым ишыгъэныгъэ пытэу яхыгъ. Медицинэ статистикэм къызэртийрэмкіэ, инсультын къызэузыгъэхэм я проценти 8-р

ары нылэп щыгъэнгъэм фытэгъэпсихъягъэу къанэрэр, процент 20-р — ежэй язакъо зеклошъухэрэп, процент 30-р — пэм хэльхэу къапэблагъэхэм алыгыых.

Сыд щыща инсультыр?

Латин гүшүйэл *insulto* зыфиорэм къытекыгъ, «сэпкіэ», «шъхъэкуц утын» имэхан. Инсультын къызэртыштэрээр шъхъэ күцым екүре лынтфэхэм ялофшэн оштэдэмышэу къызэтэуцошь, мэфэ пчагъэхэм уеыгъы е цыфым идунай ехъожы. Мы узыр тлоу зэтэфыгъ. Зыр — ишемический инсультын (шъхъэкуц инфаркт), процент 80-мэ къяо, ау мэхъужых. Геморрагический инсульт (шъхъэкуцым лыпцагъэ ўуцо) хуурэр проценти 10-р ары, ау псаоу ашт къелжырэр мэккэдэд, сэккятаэ къэнэх.

Ылшъэкіэ зигугуу къэтшыгъэ проектэу Адыгейим щыпхырашырэм джыри игүсэх нэмэгкэ программэхэу псаунгыгъэм зэрар езыхышт шыккэхэр щыгъэзье гъэнхэм фэорышшэхээ

рэр. Инсультын къызыхэкырэ ушхъагуу шхъяаэхэр ашт къыщиротыкыых: лыдэккяаер, шъон пытэхэр, туутынешъоныр, холестеринир, шъоущыгъу узыр.

Инсультын иапэрэ нэшанэхэр:

— Нэгум, ѹхэм, лыакъохэм ялыцэхэр (анахъэу зы бгум) пэлтыкыых.

— Бзэр, акъылыр зэшэкъох.

— Нэ лъэныкъом е нитлум алъэгъурэм къыщэкэ.

— Зеккяакэр, зыпкытынныгъэр зэшэкъо, шъхъэуназэр къыххэхъэ.

— Ушхъагуу зимиэ шъхъэуз лъэшыр къежэв.

Джа зигугуу къэтшыгъэ ушхъагуухэм ашыщхэр зэшүүльэгъулэжыгъэхэмэ, зэпүүжыгъэх нахь мыштэми, «Іэпшэгъу псынкэм» шъукъеджэн фад. Сыхьати 4 — 5-м къыклоц медицинэ Іэпшэгъу жъуцьотыштим мэхъанэшхо ил шъульэ шъукъытеуцожынмкэ.

ІШШЫНЭ Сусан.

Нахьыбэрэ шъуIэхэр шъутхъакъых!

Зэпахырэ узэу «коронавирус COVID-19» зыфиорэм икъэбар зэрэднуау щызэлъашлагъ, а гумэкыгъом зэльиубытыгъэх. Ар зылъымы-Іэсигъэ къэралыгъо щыгъеп пюоми ухэукоштэп.

Къызэузырэ цыфхэм ячыга-гъэ мафэ къес зэхъокыныгъэ гъэнэфагъэхэр фэхъух: зэм хэхьо, етлан хэккы, нэбгырабэхэми ядунаи ахъожы. Зэхъокыныгъэхэр къэбар жүгъэм иамалхэм зэлпымьюу къа-рэхъэ.

Ильэс хъущт ашт зебэнхэ-

рэр. Экспертхэм къимафэм къызэралытгъэмкіэ, фабэр къызысыкіэ коронавирусыр къоджынэу аргыгъ. Ау ылъэ нахь пытэу ар темыуцаугъэмэ, къыкличыгъ пфэощтэп. Адыгейим коронавирусым изышиушьомбгүн ижъотыпэ дэд. Чэц-зымафэм коронавирусыр нэбгыре

70-м ехъумэ къяузы. Псаунгъэр къэухумэгъэнмкіэ Дунэе организацием цыфхэм зафегъазэ профилактикэм епхыгъэ юфтхъабзэхэр шлоки имылэу агъэцкээнхэу. Джа зыр ары пандемиер къызэтэзгъэуцон зылъэкыщтыр.

Анахь шъхъаIэу жъугъэцкэIэштыр

ШыуIэхэмкіэ шъунэгу шъукъэ-мэлбэжэ! Шынгыгэлэжхэм къызэралытгъэмкіэ, непэ зысихыатым къыклоц гурытымкіэ тъогогу 25-рэ цыфир юнэгү нэсү. Ашт dakloy, а Iэхэмкіэ пкъыгъо зэфэшхъафхэу ви-русыр зытэлын юльэкыщхэм атэлэбэ.

Бэрэ шыуIэхэр шъутхъакъых. COVID-19-р профилактикэ шыгъэнхэмкіэ джа амалыр ары непеккэ анахъэу шуагъэ къэзитырэр. НэгъеупIэлгэгү 40 — 60-м къыклоц сабынкэ Iэр птхъакын фад. Общественне чыпIэм щыгъе краныр жъугъэ-

федагъэмэ, зэгъэфедэгъу тхылъыпIэкіэ ар ежъугъэтэйж. Сабын пытэр шумыгъэфедэмэ нахь тэрэз, ашт организэм цыклюхэр къытенэнхэ ельэккы.

Антисептихэр жъугъэфедэх. Ахэр къэшүүщэфынхэ зыхъукъэ язэхэлъыкіэ шъунаал тешүудээ. Этанолыр — процент 80-м, глицеринир — процент 1,45-м ыкчи «перекись водорода» зыфиорэр — процент 0,125-м фэдизэх хэлъынхэ фад.

Шыкъэлэс ыкчи шъупскэ зыхъукъэ пэр ыкчи жэр тхылъыпIэлпльэккыкіэ шъуубытынхэ фад, ар щымыгъэмэ Iэнтэгъу къеуфалыр жъугъэфедэ. Iэлпльэккыжыу жъугъэфедэгъаэр зэу хэклидзыпIэм ишүудэжэй. Нэбгырабэхэр къэпсхэх зыхъукъэ

аIэгу агъэфедэу тэлъэгъу, ар санитарнэ шалхъэхэм адиштэрэп. Сыда пюомэ Iэгушъокіэ пкъыгъохэм тателабэш, вирусыр къатедгъэнэн ылъэкыщт.

Маскэхэр жъугъэфедэх! Сымаджэм ыкчи ашт къыпеклокырэм нэгуихъор аулынэу щыт. Ар пытэу нэгум къэлъын ыкчи сыхьати 2 — 3-м къыклоц зэблэхъуээ пшын фад. Благъэу цыфхэм шыуакъэрымых. Iапл яшумыщэк, сэлам Iэккэ зэшумыгъ. Амал илэм унэм уисымэ нахь тэрэз.

Жыы къабзэм мэхъанэшхо ил. Унэ клоцым бэрэ жыы къабзэ ибъэхъаныр дэгъу. Ашт вирусыр нахь маккэ ешы.

ІШШЫНЭ Сусан.

Социальнэ Үофыгъохэм апэ Үуагъэхьащ

«Единэ Россием» и Генеральнэ совет исекретарэу Андрей Турчак
Премьер-министрэу Михаил Мишустынны зэлүкцэгьоу дырилагьэм
мы аужырэ мазэхэм министрствэхэм ягусэу партиер бюджетым
ипроект зэрэдэлэжьагьэр щыхигъяунэфыкыгь.

Культурэмкэ къоджэ унэхэм яшынрэ ягъэцкэлжынрэ апаекэ джыри мыльку тедээ къэтлупшыгъэн зэрэфаеми игугуяащ къышыгъ. Джаш фэдэү цыифхэм япсауныгъэ зышагъэпытшт, физкультурэм зыщы-пышлыщтхэ комплекс шъхъэйхыгъэхэу шъольтырхэм ащаагъэ-

псыштхэм бюджет мылькушхо
къафэтуپщыгъэн фае.

«Единэ Россиен» ифракциеу Къэралыгъо Думэм ѿыләм ипащэ игуадзэу Андрей Исаевым къыззериуагъэмкә, сабый ибәхәм унэ къафэгъотыгъэнимкә ишыккәгъе мылькур бюджетым къышыдэлъытаг.

гъум зэрэыхагъеунэфыкы-
пъэмкэ, Иэзэгту уцхэм ялэкэ-
тэхъянкэ хъарджеу ашыщт-
хэм къащыкэштэп, ильэсцищим
къыклоц ахэм нахь къаахъоцт.
Социальне пшъерыйхэм ягъэ-
цэктэн тегъэпсихъэгъе мылькур

икъоу бюджетым къышыдэлтыагь. Бюджетым епхыгъеүюф зышІехэрэм ялэжжапкіз, кіләцкылухэм ахъщэ Іэпшілгъоу аратырэм, убләпіл еджа-піләхэм ачІескхер зерагъешхәшт-хэм, гурит еджапІехэм чын-плакІехэр къашызэлухыгъенхэм ар апелуагъехвашт.

Патриотическэ пүнүгъэм пэухьащ мыльку бюджетым кыышыдалтытэнэу партием хэт-хэм игъо альэгъугь. Урысыем

и Президент күэшкің зэрэфэхъуғын тетэү гурыт, апшэрэдже жапылышынхэм төгзэхэдээ законыр гъемафэм аштагь.

Михаил Мишустиным «Единой Россией» хэтхэм зэдэлжээ ныгээ дэгүү къазэрэдьрэялэм. Правительствэри, Къэралтыгс Думэри непэ зыгъэгумэкъирэз юфыгъуабэмэ партиер зера- тегущыягъэм афшэл тхъашье- гъэпсэу ариуягъ.

«Республикэ бюджетым изэхгээуцонкэ Адыгейм юфышо щашэ, цыифхэу фэнькъохэм Іэпилэгтүү ягъэгъотыгъэнымкэ социальне пшъерыльеу ялэхэр дэх имилэу гъэцэкілэгъэнхэр аш къышыдэлъытагь — къыыугь партием и Адыгэшъольыр къутамэ исекретарь игуадзэу, шъольыр гъэцэкілэгкомитетым ипащэу, Мыеекъуапэ идепутатэу Афешлэгтю Рэммэзан. — Псаунигъэм икъеухъумэн мэхъанэшхо зиэ лъэнкъохэм ашыщ. Аш лъэшэу анализырагъэтэ. Тапэкілэ медицинэм хэхъонигъэ егъэшыгъэним, мы отраслэм инфраструктурэ зөгъэушъомбгүйгъэним иамалхэр зехъэгъэнхэ фае. Цыифхэм япсаунигъэ зыщаагъэптигъэтэ физкультурэ комплексыкілэхэм яшын пае бюджет мылькуджыри къыхэгъэкыгъэн фаеу «Единэ Россием» зэрилтытэрэм

дэтэгьаштэ. Спортым тирес-
публике мэхъяншхо щыраты:
щылэкэлэ-псэукэ тэрэз зэрыль
шьольырхэм Адыгейр ахэхъэ.
Республикэм ит къоджэ еджа-
плэхэм яспортзалхэр агъеца-
кэжых, спорт инфраструктур-
рээр агъэпсы. Къоджэдэсхэмий,
зипсауныгээ пыч фэхүгъэхэмий
спортым пылпынхээр амал я».

Джыри зыхяжъугъэльхъан шъульэкIышт

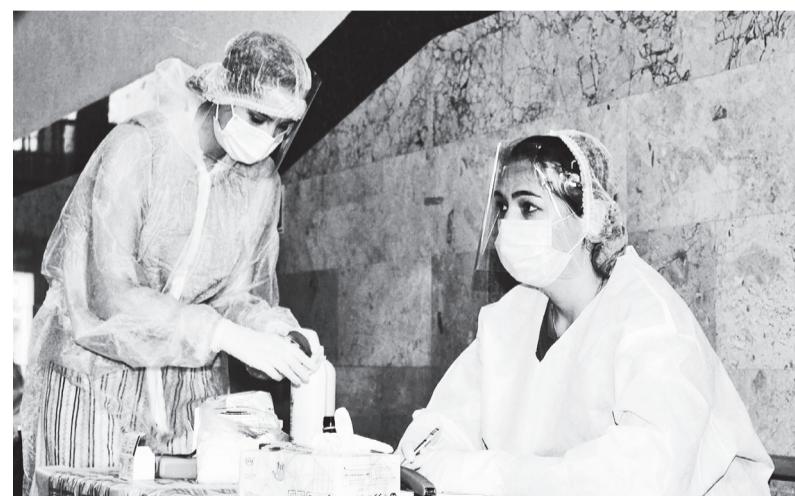
Гриппын пэуцужырыг вакцинэм ихэлхъян ерхыгээ тофхъабзэр джыри республикэм щэкло. Сыда пломэ коронавирусым ыгъесы-маджэхэрэм япчыагээ хэхь ыкли а узитлур зэхэхъянам ишынагьо къэуцугь.

Арышъ, цыфхэр нахъ зы-
фэсакъыжбынхэу, гриппым пэу-
цужбырэ вакцинэр зыхарагъэ-

льхъанэу медицинэм илофышиэхэр къяджэх.

ИкЫыгъэ тхъамафэм гриппым

пэуцужыры э вакцинэм иятлонс
рэ Iахь Адыгейим къесыгъ. Чъэ-
пьюгъур къызихъагъэм къы-
щегъэжъагъэу вакцинэ мини
188,4-рэ республикэм къылэ-
кіэхъагъ. Ащ щыщэу мин 47-р
— кіэләцыклюхэм апай. Вак-
цинацием пае агъэфедэхэ-
рэр Урысыем къышашыгъэ
препаратхэу «Совигрипп» ыкчи
«Флю-М» зыфилохэрэр ары.

Адыгэ Республикаем пасынгыэр къеухъумгээнэмкэ и Министерствэ кызыэртыгъэм-кэ, чьэпъогъум и 15-м ехъулэу нэбгырэ мини 106,2-м ехъурэр юфтьхъабзэм хэлэжжагъэх (вакцинер зыхалхъанэу агъенэ-фагъэм ипроцент 37-рэ). Къэблэгъэрэ уахътэм вакцинэхэм яящэнэрэ къэклогу ежэх. Ашшишуагъэкэ блэкыгъе ильсэымгэгъепшагъэмэ, прививкэр зыхальхъагъэхэм япчагъэ процент 20-кэ нахыбэ ашыщт.

Зэрагъэнафэрэмкэ, шэклогум и 1-м нэс республикэм щыгсэурэ нэбгырэ мин 280-рэй фэдизмэ гриппым пэуцжырыга вакцинэр ахальхьащт.

Вакцинации юфхъябзэр рес-
публикэм щылъагъэк! отэным
фэш! хэушъяфаыкыгъэ меди-
цинэ бригадэхэр районхэм ачы-
зэхащагъэх. Къэлэдэсхэмк! эз-
нахь Іэрыфэгъуным фэш! поли-
клиникэхэм ач!эт кабинетхэм
ямызакьоу, культурэм и Унэу
«Гигантым» прививкэр ачы-
хальхъанэу чып!э къышизэ-
люхыгъ. Хабзэ зэрэхүгъяау

блэкьюгъэ шэмбэтым шлоигьоногъэ зиэлэх пстэуми вакцинэр зыхарагъэльхъан амал ялагь, ашт таңыкъи 10 нахынбэ үхьынрэп. А мафэм нэгбүрэ 50 къяо-

Мэхъянэ зиһэр — эпидемиер къемыжъээ прививкэр зыхяб-гъэльхъаныр ары. Аш цыфыр къуухъумэнэу зыригъажъэрэр тхъамэфиту зытешлэкілэ ары ыкін ильэс псаум екуу. Шэкло-гъум и 1-м нэс вакцинациер клошт. Шлоигъоныгъэ зиһэ пстэу-ри рагъэблагъэх!

ІЭШЬЫНЭ Сусанн.

Уаэрэ ошПурэ

Тэш фэдэ льэпкыр бэрэ зэпплэ-
кыжызэ гупшигэн фае мэхьу — дгэ-
хягъяри бэ, дунаим апэ кытхэгье
цыфмэ такыхэкыгъе льэпкыжьеу
дунаим тиет, тэ кытддехъягъэмэ ащи-
щыбэхэр гъашэм игьогу бэшлагъэ зы-
текыжыгъяхэр, тэ джыри тэкло. Дэгү
ладжи кытддехъяу, е ладжи тпеклекыгъ.
щылэм бэрэ тиутхыпкыгъ, ау чын-
гэжжым бжыххэжжым итхапэхэр кын-
пегъэзыхыми, чыгыр чыгыгэу къэнэхы.
Нарт Тхягъэлэйдж иччыгхэр кымэфэ
щылэм щыдыхыгъем, гъатхэм къэхъу-
жыхызэ, кызэрхахырэм фэдэу тэ,
адыгэ ябынкэ, дунаим игьогу икымафи
тыкыхеути, игъатхи тидеклекы. Ау
охтэ мыгыу кытэлгүг клооплэ ти-
фагъеу — Кавказ заом имэшож тичыгу
зырччэм.

Шапсыгъэмэ ягыбзэ кыщено:
«Бжыххэр къесымэ, пачыххадзэр къа-
кюш тэгъэсты, гъатхэр къесымэ, стаффэр
зэлатшэ гущэу тэпсэу...». Мир хүнэн
алош, гъээзотэ заом нэбгырэ шылык-
еу хэхь, зыдыххэхагъяхэр минитум
кыщымыкъен. Шхъафитныгъем пае
апе атыгъ. Ары зэрэлтэлкыу кытэху-
ллагъэр.

Заом теклонигъе кыщыдэзыхырэм
ар ыгъэмэфкы хуумэ загъорэ уегуп-
шигэ — бгъуитумки мыш фэдиз
зыхекодэгъ заом теклонигъе зими
кыщыдихырэп, бгъуитумки ныхэр
щэгъых, сабийхэр ибэу къэнэх, хэмь-
клооклекъын тиркую пкыими гуми къа-
тенэ.

Кавказ заом фэгъэхыгъе шэжж
Мафэр хэхэс адигэмэ апэ нах кыхах-
гъэшхыгъеу хуугъе. Ау хэкужжим ис-
адигэмэр ткъошхуу ізкыбым гъэзагъэх-
хэмрэ а зы гупшигэн ригъуазэхэу
хъунхэм пае бэрэ узэххэхан, узэдэ-
лэжжин фэягъе. Ар иофыгъо іешхыгъеп,
шъобж зэрэлхыщыгъяри зи аргыгъеп,
анахъу Тиркуем, коммунистыцээр зэ-
кызынтыралорэм кытуашлэштыр гъэ-
нэфэгъягъе — уаубытэу ханс уа-
мышыгъем, ныбжы яхгээгү урагъе-
хажжыщыгъеп. Аш фэдэмэ тапхыры-
кынэу хуугъеми, Тхъэм ишыкур ты-
зпылтыгъе иофыр клоогъе. Непэр кэлэ-
хэхъупхъэхэр нахыжьмэ ягъогу
зыфэдагъэм ригъуазэхэмэ, акыл нах
хахын, щылэнгъэм кыащышхыланэн
зыфэпощт гупшигэ дэссыгъеу зы куу-
джэ ишисэккэ тызэрихыллагъэмэ ащиш-
джы непэ шузыщыгъэгъуазэмэ сшо-
игъор.

Шынххохъаблэ (тиркубзаккэ ыцлэр
Гювем) ильэсбэрэ зэптигэу сыйкуагъ.
Тиркуемкэ Бигэ районын ар ит, абдза-
хэмэ зэрэшэнэу куушххэтхым чылэр
енэцы. Ыпшэккэ джыри зы абдзэхэ
къоджэ цыккү тет Соуджэккэ алоу, аш
ыуж куаджэ щылэнгъеп, мышэрэ ты-
гъужъе е нэмыхк хэккэ-къуаккэ yaly-

Укызыхэкыгъи, укызыдэкыгъи шэжж афыуиленыр тиакыл кызыккагъэм
кыщегъэжъагъеу шэны тфэхъу. Ары нахыжьмэ тызэрагъасэштыгъэр. Шэжж уилэмэ,
уапеккэ упльэн ольэккы, ыпеккэ опльэмэ, джыри огугъе, зэрэххурэмкэ, уигугъе іэнэк
хуурэп, «гугъэр тыши» зыуагъэм зыккагъэр ешлэ, тэри ар гуккэ зэхэтэшлэ.

мыккэштмэ, куушххэтх мэзыр кыры, шакло хэмыххэхэмэ, цыф щызекорэп.

Апэ аш сыйдэххягъэр ильэс щеккэ фэдизкэ узеклэбэхэмэ ары. Тиркуер сицылаклоу, Бурсэ къалэ дэс сибысумэ Жэнэ Шамилэрэ (ар Кавказ дернекым — Хасэм ипэшагъ) Шынххохъаблэ щыл кэлэ нэутхэу Хасэм чанэу хэлжжэрэ Шэуджэн Бурханэр факлоу сащгэгъя. Адрэ чылэмэ ялтыгъэмэ Шынххохъаблэр анахь иныгъ, цыф шулыгай дэссыгъ, щэе ешлэпэ зытущ къоджэшхъэ-къоджаккэ гошгыгъеу дэтыгъ. Ахэм къяккылалхэрэхэр хуульфыгъэхэр арых, щызэрэлтэгъу, щэгушыгъ, кэлэн щызедешлэх, уаххтэр щагъакло. Непи джащ фэд. Хъаклэхэри мымаккэу къеуллэх, кырашаллэх. Чылэгум ит щайшшуплэ тэри тичиэхъагъ.

Шуулооф шу охуу апши, тхъамэтэ мафэхэр! — зафэзгээзагъ чэссымэ.

— Гошк гялденис! — тиркубзаккэ джеуап кырагъэзжэхъагъ.

— Тыдэ щыл адэ, сикьюшхэр, адигэ фэсапшэр? — адигэ шуфэсум кызэ-
римыгъэзжыгъэр сибу кызэреуагъэр
кызэхэсумыгъэшэу сибугушуулызэ
сияучы, хъаккэ сэмэркъеу иклас язгэ-
лон сэло. Тыккэлагъ, чылэр дгэсэжжынэу
щытгыгъ, чэссыр зеккэ сэц нахыжьыгъ,
ау сфещыагъэр.

— Джаущтэу тыщыл, сишинахык, тымытыркоу тымыадыгъеу. Тыгуккэ тиадыгъ, ау тыбзаккэ тиркубзэр нах
кыттакло, ары тыбзэгүпэ апэ кызыкы-
тельэтэирэр, — лыжж къогу іешп-лъэп-
сыр іешх-лъэхъеу къэтэдхжыш, кытп-
гокы, тлапэхэр къеубытых. — Фэсапш,
фэсапш, кла!

Ар Бэджэ Наузэтыгъ. Ечэнд іезанэр
къэджефэ тызэхэсигъ, сэри сшээрэр
къафэслотагъ, бэ кызыккэупчагъэхэр,
смышлэрэм сицыкышиуциумэ, сшээрэм
иджэуап ястыхызэ, гу зэштитфагъе. Нэмаз ужум кытедгээжжынэу ятгыагъ.
Адигэр кызыырафыгъэм кыщегъэжъа-
гъеу хэкужжим кыккыгъеу апэ кэлэ
хъаккэ къуаджэм зэрилэр шэххэу зэбгы-
рыкыгъе, мэштитм кыччеккыжыхэрэр
ядэхж мыккожыххеу щайшшуплэ
чэмыгъжыххуу кыщызэрэугоигъе.

Упчлэх упчлэр пидзагъеу бэ кызы-
кэупчагъэхэр, кысагьелотагъэри
маклэп. Сызгэгүшхони, гуххэл сицыху-
ни зэххэхыгъе, цыххэмши тлэхий иофыгъ-
зэрэххэлтии гу лыстагъ. Ехж джы нэс
зэхахыщыгъемрэ сэ къэслуатэрэмрэ
зэфэшхыаф шылыккыагъ. Ары а цыххэ-
мушыгъим лъапсэ фэххүштагъэр.

— О кла, укоммунистэу мыш укье-
клиагъэш, совет пропагандэр реогъ-
клоок! — лы түрүсэе митыр горэ
кыххэлэшхыкыгъ. — Зэхэл къэлпогъа-
рэцэй гуши, щылаккэ шууилэп, уни, тахь-
ти шууилэп, бильм іешхогъум фэдэу
шыуэзерафеш шуухэт. Пышыгъ клаори
(костюм зэпхылтыр ары зыфилорэр)
о уиеп, хъафэу кыапхы укырыккагъ, мы
чылэр умыгъэлпэхъэр.

— Тэрэзэл къаплорэр! — Жэнэ Шам-
иль къэтэдхжигъ, ынэгү машхор кы-
къэнахъэм фэдэу къэушэлтэгъ, — мы
хъаккэ пцы ыусырэп, зеккэ кыылорэр
шилыккэ! Сэри сицылалт хэкужжим,
дахэу щэпсэх, хэгээгүри дахэ.

— Ори укоммунистыба! — лыр Шам-
иль кыифильэдэккыгъ. — Советыр

уипльаплэ о, бэшлагъэ ахэм урягъус
залорэр, тэ утымышлэх огугъа? Укыаклоу
чылэр ори зээммышэжж, хъаккэ го-
заджэхэри кытфэмшэх.

Джаущтэу сиапэрэ клоогу Шынххохъ-
хаблэ щыреккыгъ. Къоджэдэсэмэ
янахыбэм а лым дырагъэштагъэп,
хъаккэ тлэху дысылуу зэрэдгүшчил-
гъэр кырагъэлгүгъэп.

— Сэ къаслорэр шылыккэмэ в пцымэ
гъэнэфэгъэшшу, — яснуагъ сицыдэ-
кыжын зэххуум. — «Шъэрэ алоу зэхэ-
пхын нахын ээ пльэгъумэ нахышшуу»
зэралоу, чылэм щыщэу сицыблэгъэн
зылорэм сирибисум, сицкожжымэ сиго-
нэ дэдэу егъэблэгъэ тхыль кыфэзгъэ-
хын.

Чылэп имыккыгъеу нэбгырэ заулэмэ
Бэджэ Наузэт апэ итэу «тыккэкошт!»
алуагъ, ацэлэхъяуцлэхэр сагзэтгыгъ.
Нэүжим ахэм егъэблэгъэ тхыльхэр
афэзгэхъыгъ, ау а ильэсум къуаджэм
кыдэхэузи хэкужжим къэлкагъэп.

Кыккэлхъялорэр ильэсум Бурсэм
епхыгъэ Орхание къуаджэм шэжж
Мафэм пае тыккыу тыхэлэхъагъ, шын-
ххохъаблэхэр къэлкагъэти, шуфэс
дахэлэхээ тызэлгээхъыгъ. Ильэс тешлэгъэу
етлани мыш фэдэу иофыккэ гьогу тыт-
хыагъ. Шынххохъаблэ къыккэлхъырэс
адигэ къоджэ дахэу Кадирчешмэ зы-
филорэм жьоныгъуаклэм и 21-м Кавказ
заор зэраухыгъэм ишлэхж Мэфэ тыхэ-
лэхъэнэу тирагъэблагъи тыккагъ. Шынххохъаблэлэхээ лы чээпхыгъеу а
зэлжкэл хэлжжэхэрэм джыри ташыу-
ллагъ. Ахэм апэ итэу Бэджэ Наузэт.

Шэжж Мафэр зыщыреккыгъеу чы-
лэх дахэу, зэклүхэу щытгыгъ, пынкэл-
чышиххээ чыгээжж джадэхэр шхъа-
рытхэу. Цыфуу къеклоплагъэр мин заулэ
хуущтагъ, зеккэ зэгъэфагъ, ильэс
къэс мыш щашла ма угыгау дахэу зеккэ
зэшлэхъыгъ. Хъаккэхэмкэ тыккагъэгъ-
щыллагъ, тагъэшлэхъагъ, аши кыщысугуагъ
хэкужжим тыккэлхъон зылорэр едгэблэ-
гъэн зэрэлтэхъытшыр. Зэлжкэл зытэххим
шуулаем «тыккэкошт» алуу зытагъэ-
хыгъ. Бурсэм къалэ дгээжжынэу тыгу
хэлхыгъ, шхъааем Бэджэ Наузэт тыш-
лэхъыгъ.

— Мынхэр сэ сиххаккэ, нычэпэ си-
куаджэ дэмийххэхэу, сицомылапхэ
алуумфуу згъэлхъытшхэп, — кы-
ниуплакъыгъ аш. — Адигэ къяккэлхъагъ
иклэху сицээрэзагъэр. Сибу хэжжүүхэйн
шыуомэ хъаккэхэм къашууцэх, сибуалэ
шыуомэ шууфаамэ неплэхээ садэхж
шыукеблагъ, — кызэлхээгъэп тибы-
сум нахыжъ.

Ильэс тешлэгъэу, гъэмэфэ уаххтэу
1992-рэ ильэсум Наузэт апэрэу Шын-
ххохъаблэхэмкэ хэкужжим къэлкагъ. А
уаххтэу Ираиль ипсэүлэхуу Кифар-Камэ
кыккыгъэ лыжж хъаккэхэм садэхж щыла-
гъэх нэбгыриблуу хуухэу. Наузэт кы-
зыкуагъэм иятлонэрэ мафэ сиынсын
сплэхыгъ нылэп, сицэсэгтээ, хъаккэхэм
дэссыгъагъ. Сызэрилэгъуагъэм лы-
птигэу Наузэт кысэгынир кыулахъагъ.

— Клаэ, укызэхъяуцлэхъагъ, иккюу
кытфэлэхъагъэр! — Адигэ къытфэлэхъ-
хэр ашыгъ, — ариуагъ Наузэт. — тэ
тикойхэри мыадыгъэхээ къанхэхэрэп,
ау яхэу зэхшэхъау тэхъяа.

— Шынххохъаблэхъагъэр! — ариуагъ
Наузэт. — тэхъяа тэхъяа тэхъяа!

— Сэ дэсэхжжыт мыр...
— Сэ дэсэхжжыт мыр...

«Ас мыжжуу тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — Ираиль
хэхъяа тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — Олахъэ
сэри сицкожжымэ мыш идахэ
яхылэхъытшхуун шуулаа зэсэхжжы...

Наузэт фэдэу Ираиль лыжжхэри
хэхъяа тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — «Тягэхъе
кызээралуатэштгыэм фэд!

— алоштагъ. — Мир альэгъуагъыгъ
тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — Уеджагъ, уепща-
гъэр шыккээрэ къэбгъотын фэягъэ.

Мы непэ сэ хэкум щыслэгъуэрэ дэх-
гъэм хэхъяа тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — Олахъэ
сэри сицкожжымэ мыш идахэ
яхылэхъытшхуун шуулаа зэсэхжжы...

Наузэт фэдэу Ираиль лыжжхэри
хэхъяа тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъаблэхъагъэр! — «Тягэхъе
кызээралуатэштгыэм фэд!

— алоштагъ. — Мир альэгъуагъыгъ
тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау тээлэхъау
шынххохъабл

ДУНАЙ ЩЫЗЭБЛЭКЫ...

здыригъээшт *Ioу* сыйкIэупчIэжыгъэп, зэришыгъэри, зыщишыгъэхэри сшIэрэп — пчэдыжым кассетишири къысфи-хыхыгъэх, хъакхэхэм ахэр джаущтэу зыдахыхыгъэх...

Клохын зэхүм Наузэт къэклорэ илтэсийн шлэгж. Мэйбер, кийм шиншилжэв.

ильэсүм шлэжь Маффр коим щишынэү ыгу зэрэриубытагьэм ельтыгъэу мызьгэгуми сафэклонэу гүшүйэ къысигъэти клюжыгъэ. Нэужым телефонкээ къысифилотагь дихыгъыгъэ кассетэм чылэм щеплыхээ, ахъокыным зэрэнагъэсыгъэр. Шынхэхъохаблэхэмэ яадыгэ зэхашлэ кассетэм ишүагъэ къызэригъэуагъэр бгъэшлэгъожынэу щытыгъэп. Аш фэдэ мэхъан илагъэр Иорданием ис адыгэмэ музей папкэу адыгэ йашлагъэхэр Хасэм иунэ щызэрэгъэуухи, ахэм ахэтхэу тинахыгъ губзыгъэхэу Шапсыгъэ Индрысырэ Мыгъол Садыкъырэ къялотэгъагъэм хэкужьым ис адыгабэ къыгъэущыгъагь, аш фэдиз мэхъанэ ял йомрэ йорыгъуатэмрэ...

Къыкылъыкъорэ ильясым, 1993-м, шлэжь Мафэм ехъулэу нэбгыриш тыхъою Тыркуем тызэдэкъуаъгь: тиунэкъоц Къуекъо Налбый, журналистэу Щэшэ Аслълан, сэры aloy. Апэ Анкара текли, Хэсэшхом а мафэм ышыгын эзүкэм тыхъэлажьи, етлаанэ адыгэгэсэ лын шагъохэу Хъуажь Фахъри, Енэмыкъо Моулюд, Жэнэ Щамиль афэдэхэр тигъусэхэу чэшчигум автобусым титъисхы, нэвшъагъом ехъулэу Бурсэ къалэ тинэссыгь, ащ уикымэ Шынэхъохъаблэ чыжъэжьыгъэп. Наузэт гүшчилэу естыгъэм сепцыгъынэу амал илагъэп.

Пчэдэйжыпэ дахэу, мафэр мыфэбэс мыхынээ, дунаим идэхэгьо Шынынхэохъаблэ ихэгъуашхьэ тыкъынэсэгь. Чылэм екlyre гьогур мэзым пхырыкытштыгьэ, аш ызыгбү хуульфыгьэу дэсир зэкээ, анахыжьым щегъэжьагьэу шьэожьые льэркыломэ анэсийжьэу, чээзыуу зэптийхэу къытажэштэгъэх. Адыгэ шьуашэкэ фэлэгьэ шыухэу адигэ ны-пир зыыгыхэри къаклэртыгъэх.

Апэрэм щедгъябы, икъыхъ икъыхъе алапъ тыубытымъ, нахъыхъемъ Iappi ятщэкъызъ а километрэ зытлур ткүгъэ, етанэ шыухъэр тапэ итхэу, зекъе купышхоу тызэххэтэу, егъашъэм тэзэрэш-щтыгъэхэм фэдэу гушломра гушхуагъэмрэ зэхэпхъягъэу чылэгум тыкъеклүгъ.

Шъоф зэйн! дахм пхъэнт!ækлихүр сатыр сатырэу ўзэвэлтүгъяах, къэгүү щыгэштхэр зыдэтыштхээ трибуунэр адыгэ ныптырэ тырку биракьырэклэ гъэк!эрэклагъэ. Чынгэе чынг джадэмэ ач!эгь бзыльфыгъяхэр дин шьошэ шуц!ækлэ фэпагъяхэр ўзэхэхтэгъяах, ныбжы-къэхэмрэ пшъешшэ цыкликхэмрэ къак!эрь-тигъяах. Ахэр зэк!э тэры, хъак!ехэр ары, къызажэштгэгъяхэр. Чылэу тызгъяхымэ-штгэгъэр мыш фэдэу lapp! къорэгъеу къызэрэтпэгъокыгъэм тыгу ыгъэбировы-ригъеу цыфымэ тахэхьааг...

Ильес щékéу Тыркуем сызыкіорэм къыкіоцى адигэ къоджэ шъицирэ шъеныхъорэ фэдизым садэхъягъ, цыфыми садэулэбжъягъ, йоғығто зэфэшхъяфымэ садыхъэлэжъягъ, ау мы Шынэхъохъабэлэ шлэжь Мафэу щырагъекіокыгъэм фэдэ слъегъугъэп. Чылэ гъунэгъумэ къарыкыгъяу бэ къекіолгэгъагъэр, хваджэ шlyuklaij къыштызэхъягъ. Нэужым зэрэтшагъэмкىэ ахэр анах динлэжь цэрылохъяу лэгъо-блэгъум исыгъэ адигэмэ ащыщыгъэх, чыжъяу къэкыгъэхэри ахэ-

тыгъэх. Ахэм аштхьэ осэ икъу зэрэ-
фашыжырээр къаҳэщыщыгъэ, къоджэ-
дэсхэр быслымэн диним агукли апсэкли
зэрэгпэльхэр пльэгъущыгъэ. Хъаджэмэ
а мафэм Йофышко авшъэ ильыгъ —
моулюдкэ Шэжь мафэр рагъэжьэнэу
штыгъэ.

штыгы б.

Моулюдир адырэ моулюдымэ атеки-
щтыгъэ Кавказ заом иуахъти, къызыра-
фыхи адыгэу машшом ыстыгъи, псым
ыхыыгъи, гъаблэрэ гъаерэ, чыныэрэ
якъодыллааты, хэтыми джыназз зытыра-
мышыкъыгъэу игъонэмис хъугъэмэ ар-

Гутлэмэ зэращицыр нэүжым тшлэжьыгъэ.

— Тятэ плашъэхэр мыш кызэрэкlyагъэхэм игугъу кышбүфэсшын. 1864-м Урысыем заокл тихэку тыктызырефым тикьоджэдэсхэр апэ Балкан ращыгъэх, ар тыйсывлэ афэхъуяа. Етланэ осмэнхэмрэ (тыркухэр — А. К.) балканхэмрэ (балкан славян лъэпкъхэр — А. К.) зэзаохэ зэхъум, ямэшлэ лыгъэ тыктыстыхъуи, Анатолием тыкъекошыжын фаеухъуяа. Тыамалынчъэу, гъаблэмрэ чыны-Іэмрэ тагъяланлэу мэзхэм щылаклэр аштыгъублэжыгъ. Зышхъэ къезыхъижъэжы-

Стамбулкэ кырыкыуагъэх. Тикъуаджэ дэсих Гуттэхэр, Лажъэхэр, Шэуджэнхэр, Хъапэхыхэр, Цэйхэр, Нэгъуцуухэри кытхэсигъэх, ау ахэм ашыц кыыдэнэжкыягъэп. Тыркумэ тикъуаджэ мэзым зэрэхэсир зашлэм, къаклэлтырыт! Ысхъэхээзэ псаулэ шыкыухэр альсыгъэх.

Къудажэм хэхъоцтмэ зэлльтыгъэр къелакIэхэр арых. Джы къаслорэр ахэмэ афгэхъыг, шүкъедаломэ акыл хэшүүхн. Тыргут Эзал (Тыркуем и Президентыг — А. Къ.) идунаа ыхъожынкIэ мээ зытIущ къыфэнэжьыгъеу къыIуагь: «Адыгэхэр тыркухэп, ахэр адыга быслымэнх». Хэгъэгум ипачыльхэ ар къызэриуагъээ, тызэрэадыгэр типаспортмэ адэтхагъэп, Тыркум тыри-цифэу итхагь. Израиль, Югославием адыгэхэр черкесыкIэ щатхых. Тауштэу тэ мыш адыгэрэ тыркуре щызэхэты-дзышта?

Тиклалэмэ тихабзэхэр ханэжыхын, кьашэжыхынхэрэп, ашгэгүүшэжыхын. Адыгэмэ ацэштыгъэхэри зэблэхь угье хүүгъэх. Тишихынхын нэмэгдигъэх, ахэмий цэ шъхьафхэр ялагъэх. Тихабзи, тишьуаши шъхьафыгъэ, мары шъользэгъу тиклалэмэ ашыгь адыгэ шъуашхэр. Тильэпкь къетымыгъэнэжьеу тимыехэр штэмэ тыркоу тыбзэ зээзыгъешигъэрэ тэрырэ зэфэдэ тыхьущт, убэлахымэ, зыщыщыр къаштэ. Джыдэдэм маклэ щыгпс-пластэ зышырэр, лы зыгъэгүүрэр, гыныпльыпс зышырэр, адыгэ къуае изыхырэр, натрыф хьарыптыхэр зыгъажъэрэр, гъажъом шхын хэзэышыкырэр, къундисысу зыгъешшолурэр. Сыдым тыриадыг тэ, мыхэр тщыгъупшэжыхыгъэмэ?

Тыдэ хүгъяэх тисабыймэ афэтынусы-
щтыгъе цэхэр: Мысырхъянхэр, Сэлым-
хъянхэр, Гошцыкlyхэр? Тадэжьи ти-
мыльэпкъэгъумэ типшъашъэхэр зэра-
щэрэм фэдэу Кавказыми тимыльэпкъэ-
гъухэр махъульэ кытфэхүх. Къэпщэнэу
уфаемэ — адыгэ къащэ, удэклонену
уфаемэ — адыгэ dakly. Адыгэ уналью
ши алыга. Хабсамын түрүүзүүлж

ши, адыгэ Хабзэм рыгъуазээ, щы. Бэджэ Наузэт седэү, кыылорэр зэкіэ кыыспкырэхъэ, зэкіэ игуущыіэмэ сыврягъус, ежы ныбдэгъу нахынжь шлагъуо зэрсілэм сырэгушо. Іэгутеошхокіэ агъэкітэжбы. Шэжь Мафэм изэйлкіэ мыхамел къабзекіэ аухы, ащ къехъохунэу тиунекъоц Налбыирэ Наузэтыре кызызгоуцох...

Пчыхъэ хъугъэу тэри тигъогу тытэхъажынэу тыкъизэрэугъоижыгъ. Зэрэчылэу кызэрэтпэгъокыгъэм фэдэу зэрэчылэу тагъэкъотэжы. Ари адыгэ Хабзэм изы Iахъ. Зыгорэ стамэ кытэлабэшь, сыйкызэплъэкы. Лы зишгүю мыйтээрэу кыыскэрыхъягъэм мэкъэ рэ

хъаткіе къысельо:

— Сикъош, узэрэссымышіәрәм къы-
хәкіеу тілкү мыйтәрәзәу сыйкыбыдәгү-
щылағъ, «укоммунистәу укъәкүлағъешъ
пропагандә реогъәкілокты» ослогъағъ.
Сыхәукуяғъ, тихъакіе сигүшілә сыйте-
мыйтәкіодәжъ, жәр пфэммылажәмә һаджи
къыдәкы, къылукыларәм къыригъәз-
зажығъаң хэт шы!

Зэжбын бау хэт щиг.
IapлI зэтэшкыньшь, тIапэ пытэу зэрэ-
тэгьеубыты. Ары, «сыхэукъуагь пноныри
лыгъэм щыщ» ало адыгэмэ, гущынэми
иуаерэ иоштурэ зэблэкIы...

афегъэхыгъягъ. Джынэс тхъэлтэйкэ зыфэмэльтэйгэхэс псэхэр гүпсэфийжынхэм, дунаир фитгүйаджэу зыхъожыгъэхэр джэнэт 1ахыл хъуным пае Тхъашхом ельзэунэу хъаджэхэр кызызхэхъэгъягъэх. Кьоджэдэсхэр ары аризигкъэкигъяр.

Гъэ мэхъошхэу мы чып!эм къыщыуц-
гъэхэм шыныэхъохаблэхэр унэгьо шынщ-
хъухэу ахэт!ысхагъэх, япчагъэк!э
зэрбэхэм ихьатырк!э мы цэр коим-
къытенагь.

Маклэп шлэжь Мафэм иззахаъэ кын-
щыгушылагъэр, тэри, хъаклэхэми гущылэ-
кытатыгъ, гум хэтысхъэу зыгу елэжьы-
гъэмэ макла къалагъэр. Ау анах дахеу
къэгушылагъэр, гупшисэ кууклэ къыидэ-
гощаагъэр Бэджэ Наузэт.

«Хэкужым о узэклом сыдэуштэү кышшүпэгъокыгъэх, сыд кьешшуль-гүгъ?» шуюлоу шыкысыупчымэ, джынэс кышшүфэслотагъэр зэрэчылэу ышшэрэп ныла, дэгтүү дэдэү кытпэгъо-кыгъэх. Хэкужым нэр плэпехы, дунаим анахь чыплэ дахэу илэр ары сэ слоцт. Сыд ащ фэдизэу къэлпльэгъугъэр, гумитысхъагъэр шьюломэ, хы Шуцлэр ары слоцт, ащи сыклэртыгъ. Ащ тэ тлыны, тятэ, тянэ плашьэмэ, зэклэ адигэу хэкодагъэмэ аль хэткүхъагь. Шъачэ, Псышшупэ, Тлуапсэ къэслэгъугъэх, ядэхагъэ нэр плэпехы. Шапсыгъэмэ агбынэгъэ чыигухэр слъэгъугъэх, кьушхъэхэр синэнэ къетыгъэх, садэклоягь, яоси слъэгъугъэ, чыи члэгъыми сыйчлэхъагь, слъэгъурэм сийгэгъыгъ, зэхэсхыгъэм сыйгу ыгъэцлийгүй.

Тикъудажэ зэтысым унэгьо шыицхъүчтгыгээ, шыитф зыгуу щыл. Апэ дэдэмэш унэ щызыштыгээр Мэхьюш Къебэртээ Махьмуд. Ицыифхэр игъусеү мэзым чыгыгыхэр щыриупкы, иунэ ызэтгыг. Етанэ ильэпкъэгүмэ алтыхьуу, ичылэ кыригъэблэгъэжыгъэх. Ильэситф зытешлэм унэгъуак! Эхэр къахэтысхьагъэх, ильэсиблым джыри къахэхъуагъ. Шынинхъохъаблэ дэсым инахьыбэр

ПЕНСИЕХЭР

ПЭЛДЗЫГЪЭ ШЫКІЭМ тетэу

Мы мафэхэм, джыри корона-вирусым ишниагьо зыщы́е уахътэм, цыфхэр, анахъеу нэжъ-лужхэр, общественне чыпіхэм нахь маклэу ашылэнхэм фэші, къэралыгъо фэло-фашихэр электроннэ шыкіэм тетэу къизлакъагъехъанхэр бэкіэ нахьышу.

Пенсиехэмкэ фондым интернет нэклубго «унэе кабинетэу» щыбгъэпсыгъэр ашкіэ 1-эпшіэгъу къыпфэхъүшт. Пенсионерхэм ямызакъою, пенсиер е нэмикі социальнэ ахъщэ тын зыгъэпхызэрэм, фондым ичыпіэ органэу зэпхыгъэм тхиль горэ къигъэхъазырынэ зищыклагъехэм, 1-эпшіэгъу ятуу икоэффектиентхэр, пенсиер зэлуклагъэр зыфедизхэр зээгъашшэмэ зыштоигъохэм, ны мылькум исертификат къизэрратыгъехэм электроннэ шыкіэр агъефдэн амал я.

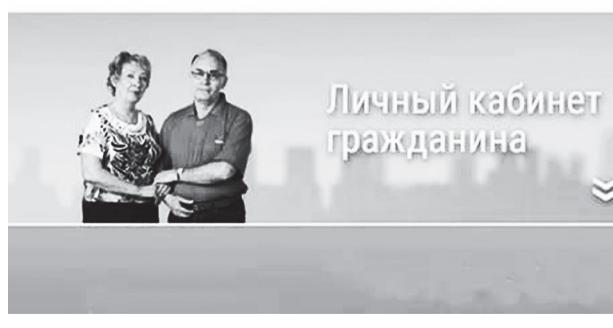
«Унэе кабинетымкэ» ахъщэ тынэу къыптефэрэр бгъэпсын, пенсиер е социальнэ фэло-фашихэр къизэрэпіэклагъехъашт шыкіэр зэблэхъун пльэ-къышт.

Пенсионерым, сэкъатныгъэ зиэ кіэл-цыкіум е иштыкіугъом къыщегъэжьагъэу сэкъатныгъэ зиэ альыпльхэрэм ахъщэ тынэу къафакіорэри щагъэпсынэу амал я!

Ежь цыфым ышхъякіэ льэу тхылтыр электроннэ шыкіэм тетэу ымытышгъеми, цыхъэ зыфишыу законым тетэу ыгъэнэфагъэм фиғъэпсын ыльэкъышт. Ахъщэ тынхэу фагъэпсыгъэм е нэмикіэу Пенсиехэмкэ фондым ишшэрилхэм ахахъехэрэм альэнкъоюэ улчэ зиэм, онлайн-приемнэмкэ ар ыгъэхъун фит.

Электронные услуги и сервисы ПФР

Адыгейим щыпсэоу мыш нахь игъеклотыгъэу зыщызгъэгъуазэмэ зыштоигъохэр УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Күтамэу АР-м щылэм «илиние плтыр» ителефонхэм ашыщ къитеонхэ альэкъышт. Мары ахэр: **8(8772) 53-88-57, 8(8772) 21-01-86.**

Пенсиехэмкэ фондым иотделениехэм «илиние плтырхэм» ятелефонхэр:

1. Къалэу Мыекъуаплэкэ Гъэлорышаплэм: **+7(8772) 21-03-61, 21-03-57, 21-03-75**
2. Адыгэкъалакэкэ фондым иотдел: **+7(87772) 9-18-96, 9-14-75**
3. Джэджэ районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87779) 9-15-47**
4. Кошхъэблэ районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87770) 9-10-76, 9-13-73**
5. Красногвардейскэ районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87778) 5-30-14**
6. Мыекъопэ районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87771) 2-14-76, 2-13-12**
7. Тэхъутэмыхъо районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87771) 96-9-06, 8(938)431-08-63**
8. Теуцожъо районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87772) 9-75-13, 9-76-20**
9. Шэуджэн районымкэ Гъэлорышаплэм: **+7(87773) 9-24-97, 9-26-57.**

Зыгорекэ Пенсиехэмкэ фондым ичыпіэ отделнене шүзэпхыгъэм шъуемыкъуаліэмэ мыхъуштмэ, чэзыум шъуемыжэнэм пае, пешорыгъэшшэу зяжкугъэтхым нахьышу. Уахътэу шъузшыкъоштыр шъузшыфаем зэблэшүхъужын шъульэкъышт.

ИЛЬЭСҮМ ЫКІЭМ НЭС

Пенсионерхэмрэ социальнэ ахъщэтын къызфаклохэрэмрэ банкым и картэу «Мир» зыфиорэм техъажынхэу чъэпьюгъум и 1-м нэс піальэу ялагь. Джы ар ильэсэу тызыхэтэм итыгъэгъээ мазэ и 31-м нэс афыльагъякъотагь.

Мыш фэзгъээжын фаехэр ахъщэ тынэр нэмикі картэхэмкэ, гущылэм пае, VISA, MasterCard зыфеплоштхэмкэ, къызлакъаштыгъехэр ары. Сберкнижке иэу аш къихъаштыгъэмэ е почтэмкэ къыфаклоштыгъэмэ, зэхъокыныгъэ зыпари фэхъурэл, къыфаклошт.

Цыфым картэр зэблихъугъэу, счетэу къизэрхъаштыри нэмикі хуугъэмэ, ар Пенсиехэмкэ фондым 1-эпшігъэхъан фит. Аш пае «унэе кабинетыр» ыгъэфедэн ыльэкъышт, почтэмкэ ыгъэхъыми е МФЦ-м, фондым ичыпіэ органэу зыпблагъэм якуаліми хуушт. Счетэри зэмхъокыгъэмэ, картэу «Мир-м» зэрэхъажыгъэм щигъэгъозэнхэу иштыклагъэп.

Чъэпьюгъум и 31-м нэс

Цыфым 1-эпшігъэ ильэсэу иэр зыщыгъэнэфагъэ тхылтыр (трудовая книжка) электроннэ шыкіэм тетэу гъэпсыгъэштмэ, хъауми зытетым тетэу къэнэжынштмэ ежь къыхихын фит. 1-эпшіэлэпэхэр къэзытыхэрэм ялофшаплэхэм альтхэр аш щагъэгъозэнхэу япишэрыль. Хэбзэгъэуцуулем къизэрэшыдэлтыгъэмкэ, ар агъецэкіэнэм пае мэфэ заул нылэп піальэу къафэнагъэр. «Трудовой книжки» зыфэдэштыр таубытагъэ хэльэу къагъэнэфэнэу зэрэхъэгъэ тхылхэр чъэпьюгъум и 31-р имыкызэ алэклигъэхъанхэ фит.

Электроннэ шыкіэр егъэзигъэу щытэл, шхъадж зэрэшоигъу. Адыгейим щыпсэоу нэбгырэ 31733-мэ зыфаер къыхахыгъах. Адрэхэм мы ильэсэм итыгъэгъазэ и 31-м шомыкіэу къыхахын фит. Зыгорекэ аш нэс цыфым ушхъагыгъэ илэу ялофшаплэм мыкъоштыгъэмэ, къигъэнэфэнэу амал имыагъэмэ, зыщихъурэм къыхихыми хуушт.

1-эпшігъэ ильэсэу ялофшаплэм иштыгъэнэфагъэшт тхылтыр электроннэ шыкіум афагъэпсышт, джы непэ зытетым фэдэ афашыкъыштэп.

1-эпшігъэ ильэсэхэр зыфэдизхэр, нэмикіэу аш епхыгъэу цыфым иштыклагъэр Пенсиехэмкэ фондым интернет нэклубго щигъэпсыгъэ «унэе кабинетыр» е къэралыгъо фэло-фашихэр япортал щигъэригъэшэнхэ ыльэкъышт. «Трудовой книжки» тхылпэм тетымэ, ялофшаплэр къезытыгъэм эклонлэн фит, Пенсиехэмкэ фондым е МФЦ-м зафигъазэми хуушт.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Күтамэу АР-м щылэм ипресс-къулыкъу.

Адыгэ спорт бэнакIэр

ЕгъэжъэпIэшIу зыфашIыгъэр лъыкIотэшт

Лъэпкъ пэпчъ спорт бэнакIэх хэхыгъэхэр илэх. Адыгэхэм ижырэ лъэхъаным къышегъэжъагъэу зэхащэштыгъэ зэнэкъокъухэм цыфыбэ ахэлажьэштыгъ.

Республикэ общественэ движение «Адыгэ Хасэр», Адыгэим спорт еджапIу N 2-р кэшакло фэхъухи, адыгэ бэнакIемкэ республикэм изэлхүгъэ зэнэкъокъу аэрэе Мыекъуапэ зэрэшыкIуагъэм плунгъэ мэхъэнэ ин илэу тэлтийтэ.

Іэнэ хъураер

Адыгэ Республикум гуманитар ушэтынхэмкэ и Институтэ КIэрэшэ Тембот ыцэ зыхырэм щыкIогъэ Іэнэ хъураер Адыгэ Хасэм итхаматэ Плымыщэко Рэмэзан зэришагъ. Ащ зэрхийгъэунэфыкIыгъэу, лъэпкъ шэнхабзэхэм афэгэсэгъэнхэмкэ искуствэм, спортым афэгэхъыгъэ зэлукIэгъухэр зэхащэхэзэ, зэфэхъысыжъхэр ашыщых.

Шэнэгъэлэж цэрылоу, Адыгэ Хасэм и Хесашхэе хэтэу Бырсыр Батырый адигэ шым ехылIэгъэ къэбар гъэшIэгъонхэм къатегушиагъ. Адыгэхэмрэ шымрэ щынэгъэм зэрэшызэпхыгъэхэм, шыр цыфым иныбдэгэтушоу зэрэштын, фэшхъафхэм защидгъэгъозэнэры зымыусэ щылэп.

Мыекъуапэ щыпсэурэ къэзэкхэм якуп ишащуе Александр Даниловым адигэхэмрэ къэзэкхэмрэ язэпхыныгъэхэр спортым зэрэшыптихэрэм, шэнхабзэхэр къеухумэгъэнхэмкэ зэлукIэгъухэм, спортым мэхъанэу аратырэм зэрэххъуагъэм иеплъыкIэхэр къараполагъэх.

Адыгэ Хасэм игъэцкIэкло куп хэтхэу ЦыкIушу Аслан, Тэу Аслан, Къуижъ Къэпллан, Адыгэим щыпсэурэ къэндзалхэм яобществэу «Дуслыкым» ишащуе Алим Ильясовыр, республикэм спорт еджапIу N 2-р ишащуе, Урысюем, Адыгэим язаслучжен нэ тренерэу, Адыгэ Хасэм игъэцкIэкло куп хэтэу Хьот Юнис, нэмикхэри зэхахъэм къышыгушыагъэх.

Адыгэ бэнакIэр урым-рим бэнакIэм фэдэу зэрэштым, къэндзалхэмрэ адигэхэмрэ яльэпкъ бэнакIэ зэфэдэнгъэу хэльым, нэмикхэм яхылIэгъэ зэгъэшшэнхэр гъэшIэгъонгъэх. ЗэлшашIэрэ археологэу Тэу Аслан нартхэм ятарихъ къыпкырыкIызз, лъэпкъ бэнакIэр щынэгъэм диштэу, цыфмэ ашлогошIэгъонэу нахыгпэкIэ зэрэштыгъэм, спортым клаучэр зэрипсхээрэм яхылIагъэхэр къихигъэштыгъэх.

Тхылъхэм якъэгъэлэгъон

Спорт Унэшху «Ошутенэм» адигэ бэнакIемкэ зэнэкъокъу щызэхашагъ. Адыгэ Республикаем и Лъэпкъ тхылъеджапIэ илофышIэхэу Кучмэз Аминэтре

Мэрэтыкъо Заремэрэ тхылъхэм якъэгъэлэгъон узынэпиштэу агъэпсыгъ.

«Чемпионхэм ячыгу», «Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм ячемпион хъульэ адигэхэр» зыфиорэ тхылъхэм, Мыекъонэ бэнэпIэ еджапIэм дзюдомкэ, самбэмкэ лъялэс фэзышIыгъэ тренер цэрылоу Кобл Якубэ, лъэпкъ бэнакIэхэм яхылIэгъэ тхыгъэхэм, нэмикхэм зэкIухэу къэгъэлэгъоныр нэгум къыкIагъэуцо. Кучмэз Аминэт къызэрэтиуагъэу, тхылъхэм нэбгырабэ къакIэуучагъ.

Зэнэкъокъур

Краснодар краим, Къэрэшэ-Щэрджэсэм, Адыгэим ябэнакIохэр алырэгъум щызэлукIацэх.

Урысхэр, къэндзалхэр, ермэлхэр, къэрэщаехэр, къэзэкхэр, адигэхэр, фэшхъафхэри зэнэкъокъуагъэх, — къеуатэ Хьот Юнис. — Спортым лъэпкъхэр зэфишагъэх.

Тильэпкъ ятарихъ, ишэнхабзэхэр бэнакIохэр зэрагъашIэх, — зэдэгүшыагъэу лъягъэуцо ЦыкIушу Асланэр Къуижъ Къэплланэрэ.

Алэрэ чыпIэр къыдэсхын сльэкIыгъэп, — къытиуагъ спортымкэ мастерэу Ингуш Владимир. — Сэ Къэбэртэе-Бэлькъарым съкыышыгъу, Мыекъуапэ същэпсэу. Зэнэкъокъур шлукIэ сыгу къэкижъицт.

Бэнэгүр сэри сшуахыгъ, — къытиуагъ Адыгэ Республикаем изаслучжен нэ тренерэу

— Зэнэкъокъур еджапIэ тфэхүгъэу сэльтийтэ, — къеуатэ Къэрэшэ-Щэрджэсэм кыкыгъэ Пиллял Байчорэм. — СикIэлэгъум Мыекъуапэ съыцбанэштыгъ, ныбджэгъубэ зэлукIэгъум щыслэгъу. Зэнэкъокъур дэгъюу куагъэ...

Хэгъэгү зэошхом Теклонгыгъэр къызыыцидахыгъэр ильэс 75-рэ зэрэхъугъэм, Адыгэ Республикэм и Мафэ зэнэкъокъур афэгэхъыгъагъ, — къеуатэ Лымыщэко Рэмэзанэр Хьот Юнисрэ. — Къэклошт ильэсым лъэпкъ шэнхабзэхэр нахь игъэкотыгъэу зэхахъэм къышыдгъэлэгъоштых, арист ѡирхэр, шэнэгъэлэххэр, спортышом щызэлъашIэхэр, фэшхъафхэри къедгъэблэгъэштых.

Бгым бгырхху ишлагъэр илкэ алыгъэу бэнакIохэр алырэгъум щызэнэкъокъуагъэх. КъуачIэр, къулаир, гультиэр — ахэр нахь зэдэзгыаштэрэ бэнакIохэр теклоныгъэр къызэрэдахыштыгъэр тльэгъугъэ.

Хьакурынэ Дамир. — Адыгэ бэнакIэм шыкIэшшумэ уафэгъасэ.

Адыгэ Хасэм ихэушхъафыгъэ шлухъафтын ЦыкIу Рэмэзан фагъашьошагъ.

Лымыщэко Рэмэзан къысфэгушуагъ, къэклошт ильэсум зэхашэшт зэнэкъокъум съхэлэжэнэу сиргэблэгъагъ. Сигуапэу зэлукIэгъухэм зафэгъэхъазырышт, — къытиуагъ ЦыкIу Рэмэзан.

Дзюдомкы, самбэмкы ЦыкIу Рэмэзан мэбанэ, тиспортомен цэрийомэ ашыц.

Килограмм 90-м нахыбэ къэзыщэчыхэр якуп Вардкез Акопян алэрэ чыпIэр къыщидихыгъ. Адыгэ бэнакIэр зэрэшлогошIэгъоным тышигъэгъозагъ.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Баскетбол

ТШІОГҮЭШІГҮҮНЭУ ТЫЩЕПЛЫЩТ

Урысые Федерацием күшхъяфчээр спортымкэ изэнэкьюку чыркылтум и 30-м Санкт-Петербург щырагъяэшт.

Урысые Федерацием баскетболымкэ изэнэкьюко ашшэрэ купым щыкорэм Мыеекъопэ «Динамо-МГТУ-р» хэлжээ.

2020 — 2021-рэ ильэс ешэгтум купэу «Б-м» командэ 11 щызэлукэшт.

Командэхэр

1. «Динамо-МГТУ» Мыеекъупэ
2. «Металлург» Магнитогорск
3. «Динамо» Ставрополь
4. «Челбаскет» Челябинск
5. «Барнаул» Алтай край
6. «Чебоксарские Ястребы» Чебоксары
7. «Нефтехимик» Тобольск
8. «Русичи» Курск
9. «Тамбов» Тамбов хэку
10. «Мицубаскет» Липецкэ хэку
11. «Барс-РГЭУ» Ростов-на-Дону.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр

1. Александров Илья
2. Анищенко Артем
3. Гапошин Артем
4. Еремин Николай
5. Князев Максим
6. Кочнев Юрий
7. Майборода Кирилл
8. Милютин Александр
9. Рябов Юрий
10. Степаненко Сильвестр
11. Суслов Давид
12. Чаленко Даниил

13. Чичайкин Владимир
14. Широков Алексей.

Пашэхэр

Синельников Андрей — тренер шхьяа.

Гапошин Артем — тренер.

ЗЭІУКІГҮҮХЭР

- 18.10 «Металлург» — «Динамо»
- 21.10 «Челбаскет» — «Динамо»
- 31.10 «Динамо» — «Русичи»
- 8.11 «Динамо» — «Ч. Ястребы»
- 11.11 «Динамо» — «Нефтехимик»
- 19.11 «Тамбов» — «Динамо»
- 22.11 «Мицубаскет» — «Динамо»
- 20.11 «Динамо» — «Барс-РГЭУ»
- 2.12 «Динамо» — «Барнаул»

11.12

«Динамо» С — «Динамо-МГТУ»
«Динамо» — «Челбаскет»

Шъунаэ тешүүдэз: алэу зыцэ къетлогъэ командэхэм якъалэхэм ешэгтүүхэр ашыклоштых.

2021-рэ ильэсэм зэлүүгүүхэр зыцэлэштхэ мафэхэр икью гээнэфагъяэх хүмээ къыхэтуушиштых.

ЕплъыкІэхэр уахътэм дештэх

Мыеекъопэ баскетбол командэу «Динамо-МГТУ-м» итренер шхьяаэу, Адыгэ Республикаем изаслуженэ тренерэу Андрей Синельниковым игулшысэхэм къащихигъяэштийэ зэфэхысыжьхэр неушрэ мафэм нахь тельтагъяэ. ТиешІаклохэр 2020 — 2021-рэ ильэсэм фэхъазырых. Зэпахыре узым къыхэкэе зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

Блэкигъэ ильэхэм мэфитлум къыклоц командэхэр тюгюгогьо

зэдешшэлтүгъэх. Мыгъэ зырыэ зэлүүкэштых.

Кіэх зэдешшэлтүгъэх зэрээзэхшэштхэм хэушхъяфыкыгъэу шуушигдгээштэшт.

Адыгэим щапыгъэ калэхэр нахыбэ хүхэу «Динамо-МГТУ-м» щешэнхэм тренерхэр пыльых. Спорт ыкы гурыт еджапэхэм зашызыгъасэхэрэм альэппльэх, республикэм зэнэкьюкүхэр щызахашхэх.

Тренер Іепэласеу Юрий Бойко сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкыкэхэм юф адешээ. Адыгэим спорт иветеранэу, СССР-м спортымкэ имастэрэу Сергей Золотцевым къызэрэтиуагъяэу, «Динамо-МГТУ-р» Урысыем щызэлъашэ, медальхэр къыхыгъяэх, игъэхъягъэмэ ахигъяхъон ылтээкъыщт.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щыклоштых. Спорт пэсэуальэм ипащэу Осмэн Альберт къызэрэтиуагъяэу, «Ошутенэр» зэнэкьюкүр тызэрэфаем фэдэу зэхашэн алъэкъирэп.

«Динамо-МГТУ-м» иешІаклохэр республикэ спорт Унэшхуу «Ошутенэм» щы